

ДОСИТЬ ТРУЇТИ
КРИВИЙ РІГ!

2023

ЗВІТ

про діяльність
ГС «Досить труїти
Кривий Ріг»

ДЯКУЄМО СИЛАМ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ЗА ЗАХИСТ ТА МОЖЛИВІСТЬ ПРАЦЮВАТИ
І СТОЯТИ НА ЗАХИСТІ НАШОГО ДОВКІЛЛЯ!
РАЗОМ ДО ПЕРЕМОГИ!

Чебіна Ксенія, ЦДЮТ "Дивосвіт"

Ми працюємо з 2016 року

Ми об'єдналися для захисту довкілля та екологічних прав людей

Ми постійно розвиваємось та успішно будуємо всеукраїнську коаліцію «Досить труїти Україну»

МИ РІЗНІ, АЛЕ ЦІЛЬ У НАС ОДНА: ВІЛЬНИМ ЛЮДЯМ – ЧИСТЕ ДОВКІЛЛЯ!

НАША МІСІЯ

сприяти сталому розвитку та діяти заради відновлення і захисту права громадян на чисте й безпечне середовище в Україні, впливати на екологічну свідомість суспільства, спрямовувати свою діяльність на залучення громадськості до прийняття екологічних рішень.

Другий рік великої війни рф проти України продовжує створювати нові виклики. Відходи руйнації, гуманітарне розмінування, нестача питної води та проблеми з водопостачанням, постійна ядерна загроза – далеко не весь перелік нових викликів, з якими стикається Україна під час війни та які наша організація допомагає вирішувати.

**Голова
Правління
Г. Кучерук**

Війна не може зупинити наше прагнення до позитивних змін і є для нас лише поштовхом до їх прискорення. Війна – наша біда і одночасно шанс створити нову країну – вільну, сильну, з захищеним та квітучим довкіллям!

**Координаторка
коаліції ГО
О. Шафранова**

Це особливе щастя усвідомлювати, що кожен з нас є маленькою-великою частинкою таких необхідних для світу змін.
В цьому році ПАРЕ визнало “екоцид” як окремий вид злочину під час війни. Ми неодноразово говорили про таку необхідність на різних майданчиках.

**Голова
Спілки
В. Шабловський**

В другий рік великої війни ми започаткували “Школу зеленої демократії”, яка стала майданчиком для здобуття знань та розвитку всіх, хто опікується захистом довкілля, перш за все наших партнерів з “Досить труїти Україну!”

**Головна екологиня
спілки
А.Амбросова**

Протягом 2023 року наша всеукраїнська коаліція “Досить труїти Україну” розширилась до 17 організацій з різних регіонів, серед яких і одна чеська організація. Тож можна сказати, що “Досить труїти Україну” - це вже міжнародний проєкт”.

ЗМІСТ

КОМАНДА 2023.....	2
КОМАНДА, ЯКА ПРАЦЮВАЛА НАД ПРОЄКТАМИ 2023.....	5
КЛЮЧОВІ ПРЕДСТАВНИКИ ОРГАНІЗАЦІЙ, ЩО ВХОДЯТЬ ДО КОАЛІЦІЇ ГО «ДОСИТЬ ТРУЇТИ КРИВИЙ РІГ».....	6
ЗАЛУЧЕНІ ЕКСПЕРТИ.....	6
ПАРТНЕРИ ПО РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ 2023.....	6
ПРОЄКТИ 2023.....	8
«Документування воєнних злочинів проти довкілля»	9
«Сприяння підзвітності влади у східній Україні».....	10
«Громадський моніторинг в умовах війни та післявоєнного відновлення України».....	11
«Сталість та розвиток екоспільноти в умовах війни».....	12
«Мобілізація громадських ініціатив для підвищення підзвітності уряду на сході України».....	13
«Громадський контроль — шлях до захисту довкілля та підвищення якості життя» у партнерстві з ГО «Основи свідомості» і ГО «Право Є!».....	14
АКТИВНОСТІ 2023.....	16
ЗАКОНОТВОРЧА ТА НОРМОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	16
ЗАХИСТ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРАВ.....	21
ЕКОПРОСВІТНИЦТВО.....	21
ШКОЛА ЗЕЛЕНОЇ ДЕМОКРАТІЇ.....	29
МОНІТОРИНГ СТАНУ ЯКОСТІ ДОВКІЛЛЯ.....	31
РОЗБУДОВА ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ КОАЛІЦІЇ «ДОСИТЬ ТРУЇТИ УКРАЇНУ».....	33
РОЗРОБКА Й ВПОВАДЖЕННЯ ДОДАТКУ «ДИХАЙ, ДНІПРОПЕТРОВЩИНО»..	35
КОНКУРС МІНІ-ГРАНТІВ.....	36
РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЕКОІНФОРМАЦІЇ	
ВІДЕОМАТЕРІАЛИ.....	37
ЗМІ ПРО НАС.....	39

КОМАНДА 2023

КОМАНДА, ЯКА ПРАЦЮВАЛА НАД ПРОЄКТАМИ 2023

Голова спілки

Володимир Шабловський

Координаторка, експертка з правових питань

Олена Шафранова

Промислова екологиня

Анна Амбросова

Фінансова менеджерка

Ольга Кравцова

Юристка

Катерина Таран

Екологиня

Юлія Ореханова

Комунікаційниця

Наталія Саранчук

SMM спеціалістки

Марина Капітон,

Тетяна Прихожа

Офіс-менеджерка

Катерина Паламар

Адміністраторка

Діана Амбросова

Проектна менеджерка

Ірина Анцифрова

КОМАНДА 2023

КЛЮЧОВІ ПРЕДСТАВНИКИ ОРГАНІЗАЦІЙ, ЩО ВХОДЯТЬ ДО КОАЛІЦІЇ ГО «ДОСИТЬ ТРУЇТИ КРИВИЙ РІГ»

Єгор Зеленьак
Олег Сампір
Юлій Морозов
Геннадій Кучерук

ГО «Право Є!»
ГО «Ред Хаб»
ГО «Об'єднання відповідальних громадян»
ГО «Міжнародна бізнес асоціація»

ЗАЛУЧЕНІ ЕКСПЕРТИ

Єгор Зеленьак

адвокат, член Комітетів Національної асоціації адвокатів України захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності та з питань адвокатської етики

Максим Сорока

експерт з екологічної безпеки, доцент Українського державного університету науки і технологій, координатор мережі «Довкола»

Юлія Байлюк

експертка з моніторингу довкілля мережі «Довкола»

Вікторія Тротнер

Експерт із заповідних територій Криворіжжя, викладач біології та географії

ПАРТНЕРИ ПО РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ 2023:

ГО «Право Є!»
ГО «Флора»
ГО «ЕкоСенс»

Донецький державний університет внутрішніх справ,
Криворізький навчально-науковий інститут
Мережа громадського моніторингу якості повітря EcoCity
Мережа підтримки громадських досліджень «Довкола»
Незалежне інформаційне агентство «Експерт-КР»

ДОСИТЬ ТРУЇТИ
УКРАЇНУ!

Ми пишаємось нашими партнерами, їх здобутками та досягненнями у 2023!

Нам вдалося за 2023 рік розширити всеукраїнську коаліцію «Досить труїти Україну» з 6 організацій до 17.

ДТУ – це інтелектуальна та фінансова підтримка партнерів, інституційний розвиток, обмін досвідом та здобуття нових знань.

Разом з партнерами по «Досить труїти Україну» ми проходили тимблдінг, провели стратегічне планування, в рамках Школи зеленої демократії здобували нові знання із захисту екологічних прав та навчалися здійснювати моніторинг довкілля.

ВСЕУКРАЇНЬСЬКА КОАЛІЦІЯ «ДОСИТЬ ТРУЇТИ УКРАЇНУ»

ГС «Досить труїти Кривий Ріг» / Кривий Ріг /
ГО «Зелений лист» / Одеса /
ГО «Довкола» / Тернопіль /
ГО «Екосенс» / Запоріжжя /
ГО «Флора» / Кропивницький /
Центр суспільних ініціатив
«Еко-імпульс» / Полтава /
БО «БФ «Перший фонд відновлення України» / Київ /
Інформаційний центр
«Майдан Моніторинг» / Харків /
ГО «Дзиґа» / Запоріжжя /
Team4Ukraine / Стратов, Чехія /
ГО «Кінбурн» / Миколаїв),
ГО «Машина часу» / Дніпро /
ГО «Добра воля» / Харків /
ГО «Зелений світ – друзі землі» / Дніпро /
ГО «Покровська правозахисна організація «Щит» / Покровськ /
Центр громадянського суспільства
«Друкарня» / Слов'янськ - Івано-Франківськ /
ГО «Фрі Ардуіно» / Івано-Франківськ /

ПРОЄКТИ 2023

7

У 2023 РОЦІ
ГС «ДОСИТЬ ТРУЇТИ
КРИВИЙ РІГ»
ПРАЦЮВАЛА НАД
7 ПРОЄКТАМИ

НАШІ ПАРТНЕРИ У 2023 РОЦІ

Європейський Союз в особі
Європейської Комісії – з 2022 року

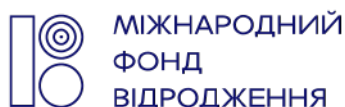

Національний фонд підтримки
демократії (NED) – з 2019 року

Проекти за фінансової підтримки Швеції – з 2019 року

Проекти за фінансової підтримки Європейського Союзу – з 2021 року

ДОКУМЕНТУВАННЯ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ

за підтримки Міжнародного фонду «Відродження»
вересень 2022 р — березень 2023 р

Сліді війни.
Шкода довкіллю.
Буклет

Аналіз якості води з різних джерел
у м. Кривий Ріг за результатами
громадського моніторингу

МЕТА

Моніторинг і збір інформації про
вчинення злочинів проти довкілля
російським агресором на території
України.

Дослідження стану водних ресурсів
промислової агломерації Кривий Ріг,
їх якості та безпеки.

Екоцид це злочин

«Досить труїти Кривий Ріг» на парламентських слуханнях у Верховній Раді представила народним депутатам доповідь «Правові аспекти і можливості відшкодування шкоди, завданої довкіллю під час війни».

В ній ми аргументували важливість ухвалення у міжнародному законодавстві поняття екоциду як окремого злочину.

Шкода природному середовищу та екоцид мають стати юридично визначеними поняттями у міжнародному законодавстві. Це допоможе притягнути до реальної відповідальності російського агресора та забезпечити відшкодування шкоди, яку він наніс довкіллю України.

ПРОЄКТИ 2023

2

СПРИЯННЯ ПІДЗВІТНОСТІ ВЛАДИ У СХІДНІЙ УКРАЇНІ (UKRAINIAN GREEN DEAL LAB)

за фінансової підтримки National Endowment for Democracy
травень 2021 р — квітень 2023 р

МЕТА

Забезпечення доступу до публічної інформації

Підвищення екологічної грамотності

Реалізація і виконання ст. 421 Угоди Україна — ЄС у частині залучення до співпраці громадських організацій, зокрема і з метою вирішення екологічних проблем

Зміни до довкілєвого законодавства за рік повномасштабної війни з росією

Безпека води у воєнний час

Якість води у річці Інгулець
Громадський моніторинг впливу ракетного нападу на греблю Карачунівського водосховища

Шаблон оперативного аналізу якості повітря

Шаблон оперативного аналізу якості води

ГРОМАДСЬКИЙ МОНІТОРИНГ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

за підтримки Міжнародного фонду «Відродження»
грудень 2022 р — липень 2023 р

МЕТА

Комплексне дослідження інструментів громадського моніторингу якості вод, яке включає огляд доступних для активістів інструментів, оцінку їх ефективності в лабораторних і польових умовах, порівняльний аналіз отриманих результатів з атестованими державними методиками й напрацювання рекомендацій.

Типовий протокол громадського моніторингу якості природних вод

Розвиток громадського моніторингу якості вод на місцевому рівні

Аналіз проблеми переробки відходів від руйнувань: воєнний вимір

ПРОЄКТИ 2023

4

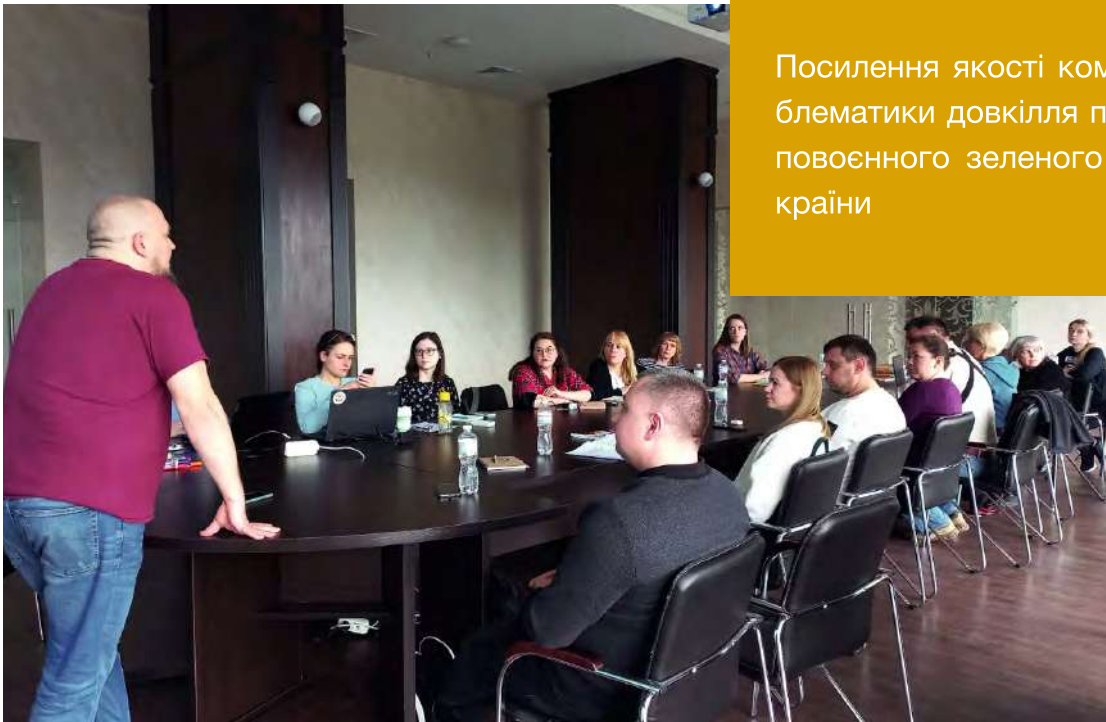
СТАЛІСТЬ ТА РОЗВИТОК ЕКОСПІЛЬНОТИ В УМОВАХ ВІЙНИ

за підтримки Міжнародного фонду «Відродження»
листопад 2022 р — вересень 2023 р

МЕТА

Розвиток інституційної спроможності ГС «ДТКР» та експертного й адвокаційного потенціалу

Посилення якості комунікації проблематики довкілля під час війни і повоєнного зеленого відновлення країни

ПРОЄКТИ 2023

5

МОБІЛІЗАЦІЯ ГРОМАДСЬКИХ ІНІЦІАТИВ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ПІДЗВІТНОСТІ УРЯДУ НА СХОДІ УКРАЇНИ

за фінансової підтримки National Endowment for Democracy
вересень 2023 р — серпень 2025 р

МЕТА

Сприяння підзвітності влади через залучення громадськості

Система поводження з відходами руйнувань.
Проект рішення ОМС

Кривий Ріг. Якість повітря агломерації за даними міських постів автоматичного спостереження. 2021-2023.
Презентація для ОМС

Аналіз, комунікація та визнання даних спостережень за якістю повітря агломерації від різних джерел. Презентація методичних рекомендацій

Зелена книга моніторингу.
Презентація

ПРОЄКТИ 2023

6

ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ — ШЛЯХ ДО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ

у партнерстві з ГО «Основи свідомості» і ГО «Право Є!» за фінансової підтримки European Commission лютий 2022 р — січень 2024 р

МЕТА

Заохочення громадськості до природоохоронної діяльності, поширення цінностей чистого довкілля, сприяння становленню екологічно здорового середовища у світлі Європейської Зеленої Угоди.

Воєнна агресія додала до мети проекту попередній аналіз екологічних наслідків російської агресії для громад Дніпропетровщини і Херсонщини, а також створення переліку порад для громадськості про екологічну безпеку в умовах загроз воєнного часу.

ЗАБРУДНЕННЯ ПОВІТРЯ: НАСЛІДКИ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я

Інфографіка підготовлена за фінансової підтримки рідного Європейського Союзу. Вміст є виключною відповідальністю ГО «Досить трітні Кривий Ріг» і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу.

Категорії якості повітря згідно УАДІ

Добра якість повітря	Дуже погана якість повітря
Задовільна якість повітря	Надзвичайно погана якість повітря
Якість повітря несприятлива для чутливих до забруднення груп населення	Якість повітря технічно невідомо, критично технічного характеру
Погана якість повітря	Якість повітря невідомо, моніторинг не здійснюється

ПРОЄКТИ 2023

ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ – ШЛЯХ ДО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ

Кривий Ріг якість повітря агломерації за даними міських постів автоматичного спостереження / 2021-2023

Кривий Ріг якість повітря агломерації за даними міських постів автоматичного спостереження 1-2 квартал 2023

Кривий Ріг якість повітря агломерації за даними міських постів автоматичного спостереження 3-4 квартал 2023

Зелена книга громадського моніторингу довкілля. стратегія та практика моніторингу довкілля громадянами. Study case

Методичні рекомендації для органів управління якістю повітря громадських організацій та аналітичних центрів з аналізу, комунікації та визнання даних спостережень за якістю повітря агломерації від різних джерел

Громадський контроль. способи захисту навколишнього середовища та підвищення якості життя. Policy Paper

Проблеми захисту довкілля та недискримінації екологічних прав громадян під час війни та повоєнного відновлення. Резолюція за результатами обговорень учасників круглого столу

Пропозиції та зауваження до короткострокового плану Дій агломерації Кривий Ріг

Післяпроектний моніторинг. Пропозиції та зауваження до Методичних рекомендацій з підготовки звіту у процедурах ОВД

Забруднення атмосферного повітря - вплив на стан здоров'я населення

АКТИВНОСТІ 2023

ЗАКОНОТВОРЧА ТА НОРМОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

Україна на шляху вступу до Європейського Союзу має виконати низку вимог для відповідності стандартам ЄС. Це стосується й реформування сфери охорони довкілля. На жаль, у 2022 р. комісія ЄС оцінила здобутки України з євроінтеграції у цьому напрямку в 1 бал з 5.

Наближення до європейських норм – це не просто вимоги чи «папірці». Це реальний шанс на якісні системні зміни в Україні. В екологічній сфері Україна має запровадити підходи, які зменшать промислове забруднення довкілля; створити системи сортування та переробки сміття; почати розчистку та оздоровлення річок та інше.

Тому в 2023 році команда “Досить трюїти Кривий Ріг” допомагала державі опрацювати Європейські Директиви та проаналізувати національне законодавство на відповідність Європейському. Таким чином, реалізуючи свій 7-й у 2023 р. проект, ми внесли свій вклад в наближення нашої країни до вступу в ЄС.

АКТИВНОСТІ 2023

ЗОКРЕМА ФАХІВЦІ «ДОСИТЬ ТРУЇТИ КРИВИЙ РІГ» ПРОАНАЛІЗУВАЛИ ТА НАДАЛИ СВОЇ ПРОПОЗИЦІЇ:

РЕКОМЕНДАЦІЮ

2001/331/ЄС від 4 квітня 2001 року, що передбачає мінімальні критерії до екологічних інспекцій у державах-членах

ДИРЕКТИВУ

2008/99/ЄС Європейського Парламенту та Ради «Про охорону навколишнього середовища за допомогою кримінального права» від 19 листопада 2008 р.

ДИРЕКТИВУ

2003/35/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 травня 2003 року, що передбачає участь громадськості у розробці певних планів і програм, що стосуються довкілля, і вносить зміни щодо участі громадськості та доступу до правосуддя в Директивах Ради 85/337/ЕЕС та 96/61/ЄС

ДИРЕКТИВУ

2008/50/ЄС «Про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи».

ІМПЛЕМЕНТАЦІЙНЕ РІШЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОМІСІЇ

2021/175 щодо встановлення правил застосування Директиви (ЄС) 2019/904 Європейського Парламенту та Ради про розрахунки, перевірки та звітності роздільного збору відходів одноразових пластикових пляшок для напоїв.

АКТИВНОСТІ 2023

**ЗА ЦЕЙ РІК НАША КОМАНДА РАЗОМ
З ВСЕУКРАЇНСЬКОЮ КОАЛІЦІЄЮ
«ДОСИТЬ ТРУЇТИ УКРАЇНУ»
ПОДАЛА ПРОПОЗИЦІЇ
ДО 8 НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ,
ЯКІ БУДУТЬ ЗАХИЩАТИ ЕКОЛОГІЧНІ
ПРАВА УКРАЇНЦІВ.**

ЗМІНИ ДО НАКАЗУ

про затвердження Технологічних нормативів допустимих викидів забруднюючих речовин від коксових печей

ЗАКОНОПРОЕКТ

«Про забезпечення конституційних прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля»

ПРОЄКТ

постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання здійснення стратегічної екологічної оцінки»

ПРОЄКТ

Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування інструментів державного регулювання у довкіллевій сфері»

ПРОЄКТ

постанови КМУ про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами

ЗМІНИ

до Постанови про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря

ПРОЄКТ

Наказу Міндовкілля про затвердження Методичних рекомендацій щодо здійснення післяпроектного моніторингу

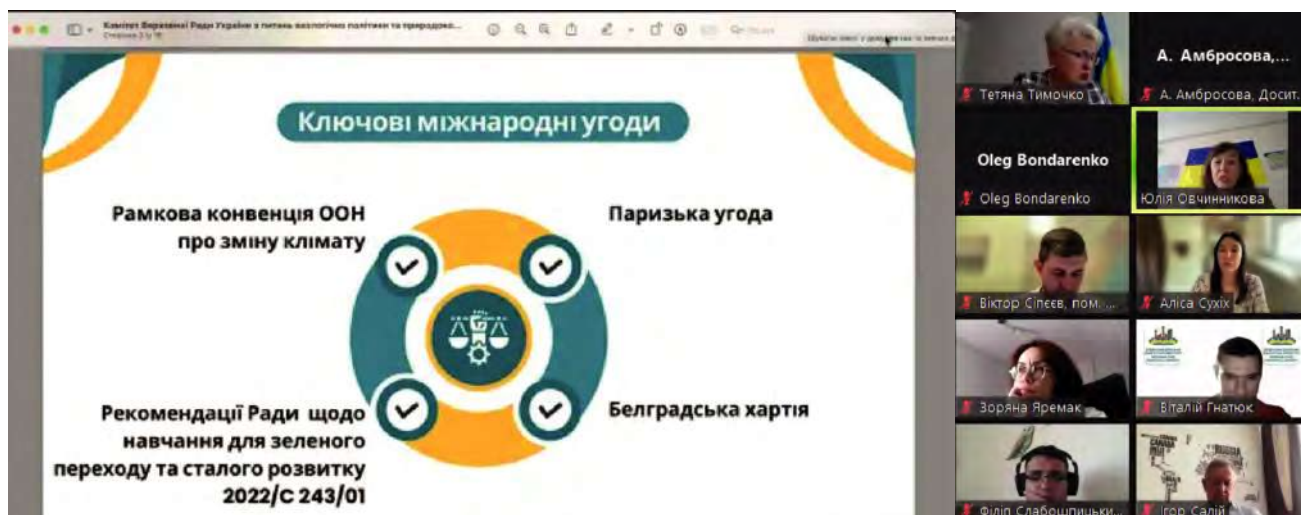
ПРОЄКТ

документу «Короткостроковий план дій для агломерації Кривий Ріг»

АКТИВНОСТІ 2023

ПРЕДСТАВНИКИ «ДОСИТЬ ТРУЇТИ КРИВИЙ РІГ» ВХОДЯТЬ ДО СКЛАДУ:

- робочої групи з питань національної екологічної безпеки при РНБО
- робочої групи з розробки методики обрахунку та відшкодування збитків, завданих повітряю війсьними діями при Державній екологічній інспекції України
- низки робочих груп з реформування систем моніторингу та екологічної освіти при профільному Міністерстві та комітеті Верховної Ради
- робочої групи з вирішення екологічних питань при виконкомі Криворізької міської ради
- Ради екологічного планування м. Кривий Ріг
- комісії з питань здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря та управління якістю атмосферного повітря в агломерації Кривий Ріг
- Міжнародної ради експертів з питань розслідування злочинів, вчинених в умовах збройного конфлікту

ЗАХИСТ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРАВ

АДВОКАЦІЙНІ КАМПАНІЇ ДО ЯКИХ ДОЛУЧИЛАСЬ ДТКР

Голос громадянського суспільства в формуванні та реалізації плану відновлення України / “Луганська декларація” /

“

Цитата ДТКР:

Повоєнне відновлення має відбуватись з урахуванням недопущення дискримінації мешканців промислових агломерацій!

Перелік оцінок шкоди довкіллю від російського вторгнення в Україну

“

Цитата ДТКР:

Екоцид має розглядатися як складова російського геноциду проти українського народу

Захист права на безпечне для життя та здоров'я довкілля – це один з основних стратегічних напрямків статутної діяльності ГС ДТКР. І йому ми приділяємо доволі значну частку нашого часу.

Фахівці «Досить труїти Кривий Ріг» проаналізували випадки порушення кримінальних справ за злочини проти довкілля. У відповіді на наш запит до Офісу Генерального Прокурора України про відкриті у 2022 р. справи сказано, що в Реєстрі не зареєстровано жодного кримінального провадження за статтю 441 Кримінального Кодексу України «Екоцид». Команда ДТКР сформувала заяву про злочин.

ЗАХИСТ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРАВ

КРУГЛІ СТОЛИ І КОНФЕРЕНЦІЇ

“Проблема захисту довкілля під час війни та повоєнного відновлення України”,

резолюція якого стала складовою матеріалів комітетських слухань Верховної Ради України

“Проблеми захисту довкілля під час війни та повоєнної відбудови”,

за результатами якого ГС ДТКР підписала з ПРООН меморандум про співпрацю з моніторингу якості води в Криворізькому районі

“Подолання дискримінації мешканців промислових регіонів під час повоєнної відбудови”

“Проблеми утилізації та переробки відходів від руйнувань”

“Зелене місто: як зберегти повітря”

“Громадський моніторинг довкілля проти російських ІПСО: прес-конференція”

“Довкілля, здоров’я, майбутнє: про модернізацію підприємств за найкращими доступними технологіями”

“Зміни в екологічному законодавстві під час воєнного стану”

ЗАХИСТ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРАВ

АДВОКАЦІЙНІ КАМПАНІЇ, ЯКІ ПРОВОДИЛА ДТКР У 2023 РОЦІ

ЗАХИСТ ДЕРЕВ ВІД НЕЗАКОННОГО ОМОЛОДЖЕННЯ ДО “СТОВПА”

НЕДОПУЩЕННЯ ДИСКРИМІНАЦІЇ МЕШКАНЦІВ ПРОМИСЛОВИХ РЕГІОНІВ

ЯДЕРНА БЕЗПЕКА СВІТУ ТА ПРОТИДІЯ ЯДЕРНОМУ ТЕРОРИЗМУ

ЗАХИСТ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРАВ

САНКЦІЇ НА «РОСАТОМ» ТА «ЛУКОЙЛ» – ЄВРОПАРЛАМЕНТ УХВАЛИВ РЕЗОЛЮЦІЮ

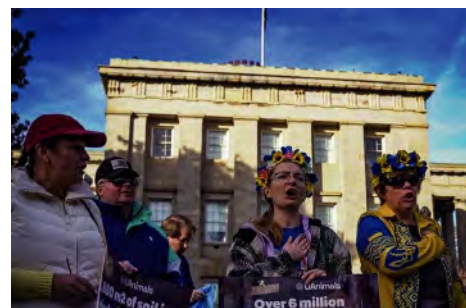
Європарламент ухвалив резолюцію, в якій закликав ЄС підтримати санкції проти державного концерну росії «Росатом».

Це сталося напередодні воєнного саміту Україна-ЄС, який проходив у Києві.

ДТКР ще з квітня 2022р. закликали до накладання санкцій на «Росатом». Наше звернення до світової спільноти підтримали понад 40 громадських організацій України. Ми надіслали листи до ООН, Уряду Сполучених Штатів Америки, Європейської комісії, Європейського парламенту, Ради Європи, Міжнародного агентства з атомної енергії, Агентства з ядерної енергії при організації Економічного співробітництва та розвитку, організації з безпеки і співробітництва в Європі.

У зверненні ми наголошували на важливості визнання російської федерації ядерним терористом, обмеженні її прав у МАГАТЕ як держави-агресорки та застосуванні санкції проти державного концерну «Росатом» та її дочірніх компаній.

Окрім того, до наших закликів восени приєдналися учасники всесвітнього семінару SILC, що проходив у Тбілісі. Його організатори – Інститут Європа-Грузія та Шведський міжнародний ліберальний центр (SILC). А вже цього року на мітингу у Північній Кароліні американці підтримали нас і наполягали на припиненні співпраці з росією в ядерній енергетиці.

ЗАХИСТ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРАВ

ПРИТЯГНУТИ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ РОСІЮ ЗА ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ В УКРАЇНІ. У ПАРЄ УХВАЛИЛИ РЕЗОЛЮЦІЮ, ЯКА ЗРОБИЛА РЕАЛЬНОЮ ЦЮ МОЖЛИВІСТЬ

24 січня 2023 р. ПАРЄ ухвалила Резолюцію, в якій зокрема є такі твердження:

«Створити та зміцнити правову базу для посиленого захисту навколишнього середовища під час збройних конфліктів на національному, європейському та міжнародному рівнях шляхом:

- оновлення свого правового арсеналу для криміналізації екоциду та ефективного кримінального переслідування та вжиття конкретних заходів для внесення змін до Римського статуту Міжнародного кримінального суду з метою додавання екоциду як нового злочину;
- сприяння більш узгодженому та комплексному тлумаченню існуючих правових норм щодо захисту навколишнього середовища під час збройних конфліктів».

Парламентська Асамблея Ради Європи ухвалила Резолюцію «Екологічний вплив збройних конфліктів». У ній зокрема визнали поняття «Екоцид» та проголошують про необхідність внесення його до Римського статуту як окремого воєнного злочину.

Це серйозна перемога для української дипломатії і всіх, хто працював над змінами та долучився до адвокатування цієї юридичної прогалини. Також це перемога для цивілізованого світу, який визнав, що довкілля теж є жертвою війни, а внаслідок його знищення страждають і люди.
Ми в ДТКР раді бути причетними до цього історичного процесу.

Раніше «Досить труїти Кривий Ріг» на парламентських слуханнях у Верховній Раді представила народним депутатам доповідь «Правові аспекти і можливості відшкодування шкоди, завданої довкіллю під час війни».

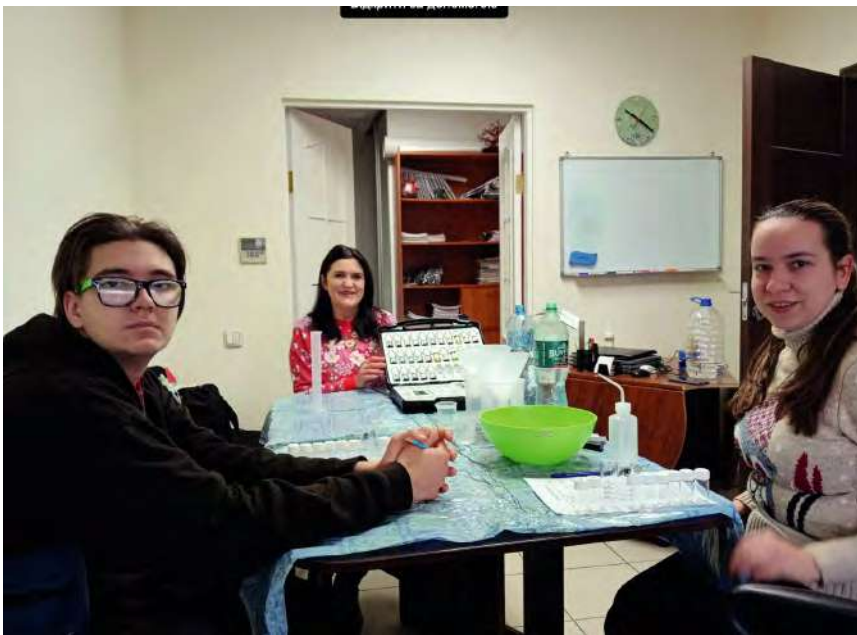
В ній ми аргументували важливість ухвалення у міжнародному законодавстві поняття екоциду, як окремого злочину. Шкода природному середовищу та екоцид мають стати юридично визначеними поняттями у міжнародному законодавстві. Це допоможе притягнути до реальної відповідальності російського агресора та забезпечити відшкодування шкоди, яку він наніс довкіллю України.

ЕКОПРОСВІТНИЦТВО

ЕКОПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ДТКР ПРИНОСИТЬ ПЛОДИ:

залучений нами до виконання громадського моніторингу вод учень та його педагог Вікторія Тротнер крокують до перемог. Учень Криворізького професійного гірничо-металургійного ліцею Георгій Деркач здобув перше місце в другому (обласному) етапі Всеукраїнської олімпіади з екології.

В основу його роботи лягли дослідження, виконані разом із фахівцями «Досить труїти Кривий Ріг».

ПИШАЄМОСЬ ПЕРЕМОЖЦЕМ РЕГІОНАЛЬНОГО ЕТАПУ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ З ЕКОЛОГІЇ ГЕОРГІЄМ ДЕРКАЧЕМ!!!

ЕКОПРОСВІТНИЦТВО

Загалом за рік ми провели або брали участь у більше 20 просвітницьких заходів різного формату для різних верств населення нашої країни

Брак практичних знань у сфері промислової екології, моніторингу якості довкілля та екологічного законодавства серед учнів, студентів та молодих фахівців постійно спонукає нас організувати навчання з окреслених питань.

Цього року ми проводили просвітницькі заходи для ВНЗ Кривого Рогу та України в цілому, з якими ми підписали меморандуми про співпрацю та до яких нас запрошували наші партнери.

Серед іншого, це були практичні заняття в межах курсів підготовки майбутніх юристів, екологів, економістів, співробітників поліції.

Восени ми вперше провели круглий стіл з науковцями та студентами закладів вищої освіти з усієї України «Проблема захисту довкілля під час війни та повоєнного відновлення України».

Нові знання отримали у закладі професійно-технічної освіти “Криворізький професійний гірничо-металургійний ліцей”, загальноосвітніх ліцеях № 81, 115, 77 та Криворізькому Покровському ліцеї.

ЕКОПРОСВІТНИЦТВО

НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ, З ЯКИМИ МИ СПІВПРАЦЮЄМО

Одеський державний
екологічний університет

УКРАЇНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

Національний технічний
університет України
Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського

ЕКОПРОСВІТНИЦТВО

АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ, БУКЛЕТИ

“Екологічний аналіз альтернативних джерел води у Кривому Розі”

“Довкілля, здоров’я, майбутнє: про модернізацію підприємств за найкращими доступними технологіями”

Щомісячний “Дайджест змін законодавства в екологічній сфері”

“Сліди війни: шкода довкіллю”

“Зміни до довкіллевого законодавства за рік повномасштабної війни росії з Україною”

“Інгулець: екологічний стан річки за півроку після ракетного удару”

“Результати дослідження води у Новолозуватці Дніпропетровської області”

“Результати дослідження води Покровський район Кривого Рогу”

“Забруднення атмосферного повітря: вплив на стан здоров’я людини. Контекст війни”

“Громадські дослідження якості води. Прості покрокові інструкції”

“Радіоактивне забруднення: чому перевіряти інформацію треба перед тим, як боятися?”

“Керівні настанови та типовий шаблон. Оперативний аналіз якості повітря вашого міста”

“Керівні настанови та типовий шаблон. Оперативний аналіз якості води природного джерела”

“Юридичний аспект злочину росіян. Підрив греблі Каховської ГЕС”

“Результати дослідження річки Саксагань у Кривому Розі”

“Відходи руйнувань. Перспективи переробки”

“Аналіз проблеми переробки відходів від руйнувань: воєнний вимір”

“Вплив паління бадилля городини на якість повітря на локальному рівні”

“Повітря війни. Кривий Ріг 2022”

“Розмінування. Як пришвидшити?”

Всі матеріали можна
переглянути тут

ШКОЛА ЗЕЛЕНОЇ ДЕМОКРАТІЇ

2023

ГС «ДОСИТЬ ТРУЇТИ КРИВИЙ РІГ» ЗАПОЧАТКУВАЛА ШКОЛУ ЗЕЛЕНОЇ ДЕМОКРАТІЇ

Ми створили Школу зеленої демократії як платформу для підняття гострих проблем в сфері захисту довкілля, навчання інструментам захисту екологічних прав та інституційної підтримки екологічних громадських організацій, що входять до складу “Досить труїти Україну”; обміну досвідом та практичними знаннями, інструментами в сфері захисту екологічних прав; посилення співпраці, налагодження взаємодії між державними органами влади та громадськістю.

В рамках Школи проводилися навчання за такими напрямками:

- захист екологічних прав
- захист довкілля в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення
- процедура оцінки впливу на довкілля: проблеми та рішення
- добросовісне використання відкритих даних
- гуманітарне розмінування
- огляд успішних практик громадського моніторингу довкілля
- висвітлення діяльності різних ГО в ЗМІ
- співпраця з закладами освіти

Серед спікерів Школи зеленої демократії були представники різних гілок влади, народні депутати, судді, представники прокуратури, адвокати, екологи, представники бізнесу та наукової спільноти, журналісти, активісти.

Важливим досягненням Школи зеленої демократії стали домовленості між представниками громадського сектору, влади та бізнесу про спільну координацію у виявленні, вивченні та вирішенні низки проблем, що виникли внаслідок російської військової агресії: які вже стоять перед українцями і які ще чекають на нашу країну

ШКОЛА ЗЕЛЕНОЇ ДЕМОКРАТІЇ

МОНІТОРИНГ СТАНУ ДОВКІЛЛЯ

ВЖЕ КІЛЬКА РОКІВ МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ДОВКІЛЛЯ Є ОДНІЄЮ З ВАЖЛИВИХ СКЛАДОВИХ ДІЯЛЬНОСТІ «ДОСИТЬ ТРУЇТИ КРИВИЙ РІГ»

Разом з мережею довкола та Esocity ми розвиваємо громадський моніторинг якості повітря. Під час війни ще більше стали актуальні проблеми моніторингу якості води та водозабезпечення. Державний моніторинг наразі не усім доступний, тому громадська мережа стала порятунком для людей вразливих категорій та для дослідників.

Саме тому фахівці “Досить труїти Кривий Ріг” у 2023 активно досліджували якість води у Криворизькій агломерації. В співпраці з нашими партнерами ми розробили “Керівні настанови та типовий шаблон” для публікацій аналізу якості повітря та води.

ЗАХИСТ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРАВ

Під час першої Школи зеленої демократії ГС «Досить труїти Кривий Ріг» в рамках співпраці в межах коаліції «Досить труїти Україну» передала ГО «Екосенс» мобільну експрес-систему для моніторингу якості води. Завдяки цьому запорізькі колеги стали першими, хто проаналізував якість води річки Дніпро після підриву росіянами Каховської ГЕС та надали свої висновки

Цього року ДТКР змогла поглибити діяльність з моніторингу вод і передати досвід юнацтву та молоді.

РОЗБУДОВА ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ КОАЛІЦІЇ «ДОСИТЬ ТРУЇТИ УКРАЇНУ»

17

НЕУРЯДОВИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ З РІЗНИХ МІСТ УКРАЇНИ

З 2020 року Громадська спілка «Досить труїти Кривий Ріг» почала розбудовувати всеукраїнську коаліцію громадських організацій, які переймаються захистом довкілля та екологічних прав українців - «Досить труїти Україну».

З початком повномасштабного вторгнення до нашої коаліції доєдналися організації, що займаються фіксацією військових злочинів, поводженням з вибухонебезпечними предметами:

Громадська організація «Maidan Monitoring Information Center»

Громадська організація «Team4Ukraine»

Благодійна організація

«Благодійний фонд «Перший фонд відновлення України»»

Ми продовжуємо об'єднувати організації з усієї країни для підсилення руху та підвищення експертності

РОЗБУДОВА ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ КОАЛІЦІЇ «ДОСИТЬ ТРУЇТИ УКРАЇНУ»

У КВІТНІ 2023 РОКУ МИ ОРГАНІЗУВАЛИ ТА ПРОВЕЛИ ВІЇЗНУ СТРАТЕГІЧНУ СЕСІЮ ДЛЯ УЧАСНИКІВ КОАЛІЦІЇ

Дводенний інтенсив у Східниці з навчальними блоками та спільним плануванням шляху розвитку коаліції вже до осені дав свої плоди.

Постійно відбувається обмін досвідом між учасниками всеукраїнської коаліції з відвідуванням громад партнерів.

Долучаємося до заходів дружніх міжнародних проектів, в яких беруть участь представники коаліції, та підтримуємо заходи один одного.

РОЗРОБКА Й ВПОВАДЖЕННЯ ДОДАТКУ «ДИХАЙ, ДНІПРОПЕТРОВЩИНО»

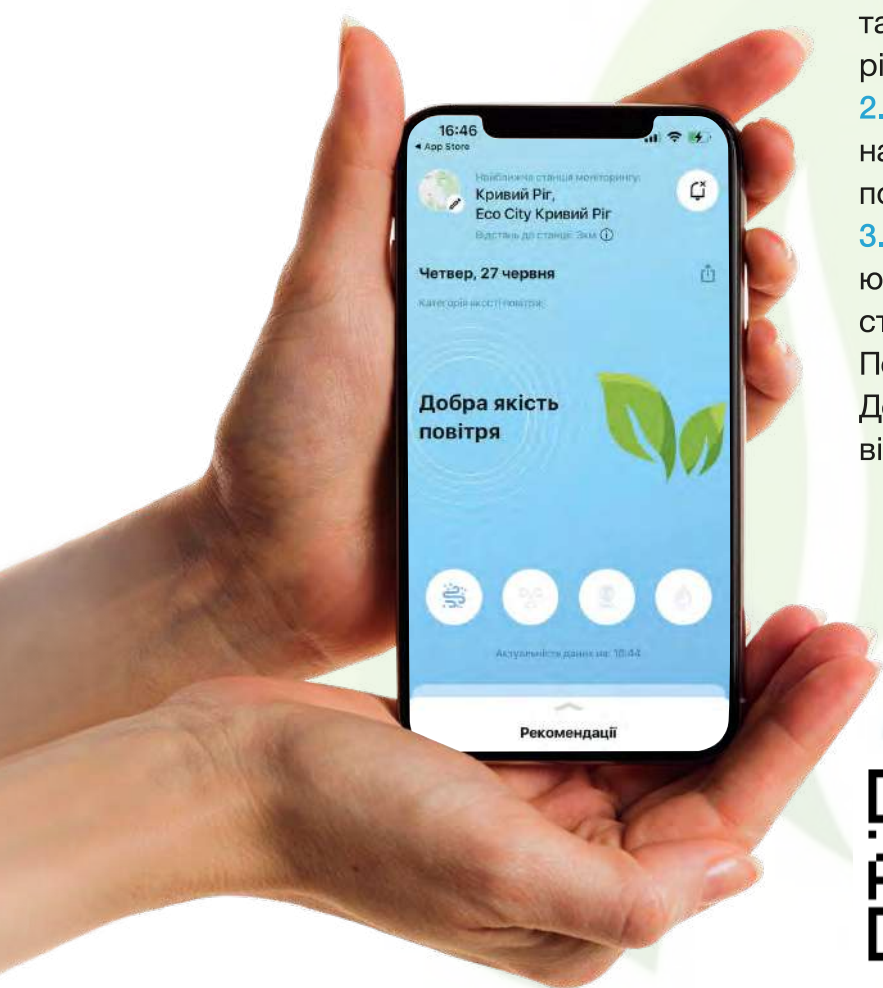
ОДНИМ З НАЙБІЛЬШИХ ТА ЗНАЧНИХ ДОСЯГНЕНЬ НАШОЇ КОМАНДИ У 2023 РОЦІ СТАВ ЗАПУСК МОБІЛЬНОГО ЗАСТОСУНКУ “ДИХАЙ, ДНІПРОПЕТРОВЩИНО!”

Презентація мобільного застосунку для самостійного відстеження якості повітря у Дніпропетровській області «Дихай, Дніпропетровщино» відбулася 7 вересня. Ми об'єднали навколо нашої ідеї науковців, програмістів, дизайнерів, SEO спеціалістів та активну громадськість

Він став логічним результатом багаторічної розбудови системи автоматизованого моніторингу якості повітря у Кривому Розі та Україні загалом.

ЧИМ ВІДРІЗНЯЄТЬСЯ НАШ ДОДАТОК ВІД ІНШИХ?

1. Відсутністю незрозумілих пересічному громадянину цифр: він відразу показує кольором якість повітря: від сприятливої до незадовільної - всього 6 категорій. А також надає рекомендації, як діяти за різного стану повітря.
2. Наявність ALARM сповіщення, яке надійде вам на телефон в разі критичного погіршення якості повітря.
3. Дані, які отримує застосунок, оновлюються кожні 20 хвилин, а надходять від станцій громадського моніторингу. Показники не є результатом моделювання. Додаток спирається на дані спостережень і відповідає стратегії центру МОЗ.

Завантажити
додаток для
android / ios

КОНКУРС МІНІ-ГРАНТІВ

Навесні 2023 року ми успішно завершили конкурс малих грантів, а проєкти, які отримали це фінансування, виявилися доволі результативними.

Переможцями, за рішенням конкурсної комісії, стали

ГО “Флора” (Кропивницький)

ГО “Фрі Ардуіно” (Івано-Франківськ)

ГО “Запоріжжя без сміття” (Запоріжжя)

які реалізували заявлену проектну діяльність за фінансової підтримки ДТКР, Європейського Союзу та NED.

Фахівці ГО “Флора” дослідили вплив шахти Інгульська на жителів, які отримують несправедливу частку екологічного тягаря, та на навколишнє середовище прилеглих населених пунктів. Вони шукали оптимальні шляхи вирішення проблем, пов’язаних з негативним впливом уранодобувної шахти.

ГО “Запоріжжя без сміття” провели соціологічне дослідження з метою з’ясування готовності до сортування відходів серед різних груп мешканців міста. Також склали перелік підприємств та інфраструктурних об’єктів поводження з відходами у м.Запоріжжі.

ГО “Фрі Ардуіно” модернізували мережу моніторингу якості повітря EcoCity, покращили безпеку даних та стабільність її роботи, створили інформаційний сервіс «Кабінет дослідника якості повітря України». Придбане коштом проекту серверне та інше обладнання дозволяє тривалий час зберігати значні масиви даних громадської мережі моніторингу, які можна використовувати у наукових дослідженнях, соціальних та інших проєктах.

Цей перший досвід надання міні-грантів був успішний, тож ми плануємо і надалі надавати подібну підтримку як нашим партнерам, так і іншим екологічним організаціям України

РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЕКОІНФОРМАЦІЇ

Одним з дієвих інструментів, що підкріплюють нашу діяльність, є відеоматеріали, які висвітлюють екопроблематику та підвищують екосвідомість суспільства

За 2023 рік у співпраці з партнерами та без них ми випустили майже 30 відео.

Понівечена природа: воєнні злочини росії відео з медіаперсоною Роялкіт

Обрізка чи знищення: що відбувається з деревами у Кривому Розі

Відео з медіаперсоною. Очевидці про екологічні злочини росіян

Окупанти знищують європейську Смарагдову мережу в Україні

Екопросвіта для молоді

Мертве "омолодження"

Тварини - жертви війни

Обміння Каховського водосховища

Розвиваємо інструменти Citizen Science. Дослідження якості води в побутових умовах

Комісія для дослідження спиляних дерев на вулиці Дишинського у Кривому Розі.

Подолання дискримінації мешканців промислових регіонів під час повоєнної відбудови

Вплив війни на довкілля

Дерева: різати чи не різати

Негативний вплив спалювання бадилля на якість повітря

Відео про школу зеленої демократії

Як діти бачать проблеми довкілля?

Конкурс малюнків

Вебінар-дискусія: Проблема утилізації та переробки відходів від руйнувань

Прес-конференція про моніторинг

РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЕКОІНФОРМАЦІЇ

Відео з медіаперсоною Роялкіт

Презентація мобільного застосунку «Дихай, Дніпропетровщино»

Всесвітній день моніторингу

Презентація застосунку «Дихай, Дніпропетровщино!» для студентів Донецького державного університету внутрішніх справ

Зустріч з молодіжною організацією Фундація Регіональних Ініціатив - ФРІ

Промо-ролік застосунку “Дихай, Дніпропетровщино”

Питання-відповідь про застосунок “Дихай, Дніпропетровщино”

Експерт КР про Школу Зеленої демократії

Школа Зеленої демократії-2: як це було

**Всі відео можна
подивитись тут**

ЗМІ ПРО НАС

Найбільш гострою темою, з якою до нас звертались різні ЗМІ, у 2023 році стала екологічна катастрофа після підриву Каховської ГЕС та її наслідки для довкілля. Загалом тема впливу та наслідків військових дій для довкілля все більше привертає увагу громадськості та ЗМІ як національних, так і міжнародних.

Місцеві ЗМІ

СВОЇ. Кривий Ріг | Кривий Ріг Life | Перший Криворізький | Перший міський
Портал KRIVBASS.CITY | Інформагентство “Експерт-КР”
Інформагентство “Кривий Ріг ON-LINE” | Весь Кривий Ріг | Рудана
Сайти: kdpu.edu.ua | kryvyi-rih.name | kr.informator.ua | www.0564.ua
relax.1kr.ua | kryvyirih.dp.ua

Українські

Хмарочос Київ | Ukraine Media Center | Інформаційно-правовий портал “Поради юриста”
Рубрика | Екополітика | Регіон Київ | Медіа Медіа-хаб “Твоє місто”
Інформаційно-аналітичний центр “Громадський Простір”
Портал ГУРТ | TOPNews MEDIA УКРАЇНА | Новини Приазов'я
Суспільно-політичне інформаційне інтернет-видання
«Суспільне Мовлення» | Інформаційне Агентство “Українські Новини” | Радіо Свобода
Телеканал «Апостроф TV» | Незалежне інформаційне агентство “Корупція.Інфо”
Телеканал I-UA.tv. | Портал Коротко.Про | Суспільне Дніпро | 11 канал
Сайт «Відкритий» | Еспресо | Громадська Організація “Еколтава”
Громадська організація Інформаційний | центр “Майдан Моніторинг”
Портал NewsWeek | Перший Запорізький | Дніпровська порадиця
Портал газети “Любиме місто ДЗ” | Telegraf.Design
Kstati+ новини Кам'янського (Дніпродзержинська) | Новини Житомирської політехніки
Веб-портал “Зелена трансформація України” | Медіа-проект “Бо”
Проект “Чисте повітря для України” | Інформаційна Агенція «Оперативна Україна інфо»
Офіс сталих рішень | Pravda News | Громадська Організація “Екологія. Право. Людина”
Проект “Без Брехні” | Східний Варіант | Проект «Медіаграмотність у регіонах України»
Сайти: dp.informator.ua | zido.com.ua | patrioty.org.ua | gorod.dp.ua
osvita.ua | podrobnosti.ua | nsirogozy.city | uanews.dp.ua

Міжнародні

Голос Америки (VOA) | Чеське телебачення | Новинний портал Aktuálně.cz
TV Moldova1 | BBC News Brazil | BBC News Turkey | Sivtelegram Media
newsbeezer.com (Бразилія)

У 2023 році “Досить труїти Кривий Ріг” своїми силами провела пілотний конкурс дитячих малюнків на екологічну тематику. Всі учасники отримали від нас заохочувальні призи, а переможці конкурсу – відзнаки.

Дякуємо Силам оборони України за захист та можливість працювати і надалі займатися нашою діяльністю!